

Foto: TL Forgrønning

Status og råd

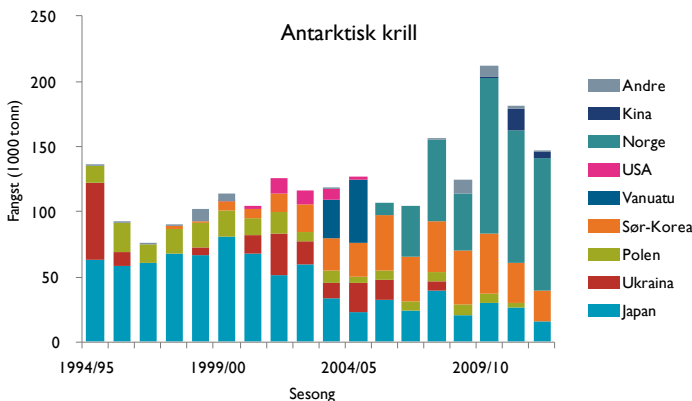
Alt fiske i Antarktis reguleres av CCAMLR (Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources), som ble opprettet i 1981. I konvensjonen er ordet "conservation" definert slik at det inkluderer rasjonell utnyttelse av ressursene. Konvensjonen omfatter havområdene sør for 45–60°S. Selv om det er krill rundt hele det antarktiske kontinent, fiskes det i dag kun i sektorene 48.1–48.3 (se kart). Det er åpnet for fiske også i andre sektorer, men disse er foreløpig ikke benyttet. For områdene 48.1–48.4 er det satt en tiltaksgrænse på til sammen 620 000 tonn for at fisket ikke skal konkurrere med krillpredatorer. Et fiske utover 620 000 tonn vil først bli åpnet når mer kunnskap om krillens populasjonsdynamikk, biomasse og betydning for økosystemet, er på plass. Kvoteene blir foreløpig ikke delt mellom de enkelte fiskerinasjonene, men fisket stanses i områdene når kvoten er fylt. Basert på AKES-undersøkelsene i sektor 48.6 har CCAMLR åpnet området for et forsøksfiske på inntil 15 000 tonn som foreløpig ingen har utnyttet.

I 2000 ble krillbiomassen i områdene 48.1–48.4 målt til 44 millioner tonn, et estimat som nylig ble justert opp til 60,3 millioner tonn basert på teoretiske beregninger fra AKES-prosjektet. I forvaltningsøyemed er det viktig å kartlegge krillens utbredelse og mengde i ulike habitat. Etablering og opprettholdelse av slike tidsserier er uvurderlig for å overvåke eventuelle populasjonsendringer og effekter av forandringer i fysiske og biologiske omgivelser. Siden det er 13 år siden krillbestanden i dagens fiskeriområder sist ble mengdemålt, er det på tide med en ny måling.

På mindre geografisk skala undersøkes i dag årlige endringer i krillbiomasse rundt de viktigste fiskefeltene i 48.1 (Sør-Shetlandsøyene) av USA, 48.2 (Sør-Orknøyene) av Norge (Havforskningsinstituttet) og 48.3 (Sør-Georgia) av Storbritannia. Fra de to årene Havforskningsinstituttet har undersøkt krillmengdene rundt Sør-Orknøyene er biomassen beregnet til 8 mill. tonn i 2011 og 21 mill. tonn i 2012. I dette arbeidet har vi stor hjelp av de norske krillrederiene som stiller et fiskefartøy gratis til disposisjon for vitenskapelige undersøkelser.

Fiskeri

Russisk prøvofiske etter krill i Sørishavet startet tidlig i 1960-årene, men da med små fangster. Utover i 1970-årene økte fiskets omfang, og nådde en topp i sesongen 1981–82 med over 500 000 tonn. Siden 1989 har fangstene vært på et langt lavere nivå. Krillfisket starter i desember og avsluttes vanligvis i august–september. Norge hadde to fartøy i fisket i 2011/12-sesongen og var den største aktøren med 102 000 tonn, deretter fulgte Sør-Korea med 23 000 tonn og Japan med 16 000 tonn (figur). Av krillen blir det hovedsakelig produsert mel og olje, som i sin tur går til fiskefôr, kosttilskudd, kosmetikk og medisiner.

Sesongmessig fangst av antarktisk krill.

Annual catch of Antarctic krill.

Kontaktpersoner: Bjørn Krafft | bjorn.krafft@imr.no, Svein A. Iversen og Olav R. Godø

Antarktisk krill – *Euphausia superba*

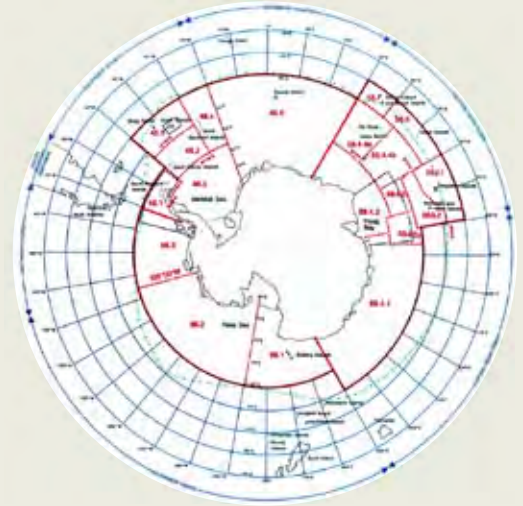
Maks størrelse: 6 cm og 2 gram

Levetid: 6–7 år

Leveområde: Finnes i de kalde vannmassene sør for Polarfronten i Sørishavet, som omgir det antarktiske kontinent

Gyteområde og -tidspunkt: Øvre vannmasser i perioden november–mars

Føde: Plante- og dyreplankton

Grenser for CCAMLRs statistiske rapporteringsområder i Sørishavet.

Fakta om bestanden:

Store deler av økosystemet i Sørishavet omtales som krillsentrert. Antarktisk krill er en viktig matkilde både for fisk, sjøpattedyr og sjøfugl.

De observeres vanligvis i store stimer mellom overflaten til rundt et par hundre meters dyp. Undersøkelser gjort i Havforskningsinstituttets AKES-prosjekt (Antarctic Krill and Ecosystem Studies) med tokt i den sørøstatlantiske delen av Sørishavet (sektor 48.6, se kart) i 2008, viser at krillen vanligvis opptrer i fire forskjellige former. Studiet viser også at krillens evne til å aggregere og forflytte seg ved hjelp av egenbevegelse er langt viktigere enn tidligere antatt. I senere år har det vært økt fokus på å kartlegge krillforekomster på dypere vann. Den tradisjonelle oppfatning har vært at dypet ikke er et spesielt egnet habitat for krill, men nå viser det seg at betydelige mengder oppholder seg på dypt vann, spesielt ved bunnen.

Fastis er et viktig krillhabitat, spesielt for yngre krillstadier som finner føde og beskyttelse mot predatorer under isen.